

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. VIII. De Feriis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

Quibus, & quando patrocinari, & causas commendare non licet. Cap. I. I.

Nemo quisquam, neque Vicarius, etiam Foraneus, neque procurator, aduocatusve fisci Episcopalis, neque auditor, nec verò alius, qui in familia, familiarive Episcopi sit, causarum, quæ in Episcopali foro aguntur, procuracionem, defensionem, ac patrocinium, nec nomine, nec re ipsa suscipiat, agatve, præter illas, quas debet pro suscepti officij munere, & quas præter alias causas Episcopus, ab illo suscipi, agive iusserit. Nec verò quisi iam eorum patiat, famulos suos in eo Episcopali foro causas non modò agere, sed ne commendare quidem, minus verò quicquam, vel minimum opere ponere, quo præiudicium, damnumve cuiquam inferatur.

Neque præterea ipsi, vel fori Episcopalis ministri, vel Episcopi familiares in causarum commendatione auctoritatem suam interponant: nisi ij sint, quibus pro muneris sui ratione diligenter curandum est, vt lites, controuersie, & causæ præsertim miserabilium hominum, quam celerrimè, & rectissime in primis definiantur.

Aduocatorum, & Procuratorum malitia coercenda. Cap. III.

Aduocatorum, & Procuratorum malitiam Episcopus pœna priuationis, suspensionisve, officij postulandi, & procarandi in suo foro; alijsve pœnis suo arbitratu, pro sua conscientia coerceat, etiam sine vlla iudiciali causæ cognitione.

DE IVRAMENTO CALVMNIAE.

Tit. V I I.

Turamentum calumniæ qualiter exigi potest. Cap. I.

Vt apud iudicem Ecclesiasticum omni sinceritate iudicia exerceantur; statuimus, atque edicimus, illum non solùm litis principio, sed in omni eius parte, cum expedire censuerit; atque ex officij sui munere, tam ab actore, quam à reo calumniæ iusurandum exigere posse.

DE FERIIS. Tit. VIII.

Quid diebus festis agi vel ne debeat. Cap. I.

Maximam in eo diligentiam, ac studium Episcopus ponere debet, vt dies festi piè, sanctèq; obseruentur ab omnibus. Cum enim ij potissimum ad celebrandas Dei, & Sanctorum laudes salutariter instituti sint; curandum est etiam diligenter; vt ne ijs

ipsis

ipsis quisquam ad diuinam offensionem, & animę suę perniciem abutatur.
 Prohibeat igitur Episcopus ne illiberales artes exercentur, aut vllum opus
 fiat eo tempore alienum.

Ne quid ematur, aut vendatur, præter id, quod ad victum illius diei, vel
 ad ægrotorum curationem necessarium sit.

Ne officij, aut omnino, aut aliqua ex parte aperte habeantur.

Ne fiant nundinæ, sed quæ festo die fieri consueverint, in antecedentem, vel
 sequentem diem, qui festus non sit, transferantur.

Qui secus fecerit, seuerè plectatur Episcopi arbitrato, pro officinis apertis,
 rebusve venditis, si filius, familiaris, Ministri deliquerint, etiam Pater, Domi-
 nus, & artifex, pœnam subeant.

Ijs etiam diebus studebit Episcopus, ne personati homines incedant.

Sed Episcopus doceat, vel docere faciat populum, debere vnumquemque
 eo potissimum tempore, in diuinis officijs, & concionibus audiendis frequenter
 esse; ac in precibus, recolendisq; Dei maximis beneficijs assidue versari.

Prosequutio prædictorum. Cap. I I.

Sacro sancta Tridentina synodus cum statuit, fideles religioso festorum
 dierum cultu abuti non debere ad commessationes, ad luxus, et lasciuia-
 tum pastores omnes vehementer in domino obtestata, debitam, sanctamq; eo-
 rundem obseruantiam pastoralis diligentia magnopere commendauit. Quam
 obrem supra, de illorum cultu quamuis à nobis sancitum sit: tamen hac con-
 stitutione eo ipso de genere diligentius decernendum censuimus; cum eæ sint
 morum corruptelę, vt Deo dicati dies, sanctisq; officijs consecrati, ac spiritus
 sancti doctrina instituti, tum ad recolenda diuina beneficia, tum ad honores
 debitos sanctis tribuendos, ad eorumq; vitæ imitationem excitandam non
 modò, vt oportet, sanctè, non colantur; sed quod grauissimum est, nefariè vio-
 lentur operibus, officijs, ab eorum cultu & pietatis Christianæ studio alienis.
 Itaque in maxima hac offensione, nos sacrę illius synodi auctoritate, Cano-
 num iure, summorum Pontificum sanctionibus, & Pij Quinti Pontificis con-
 stitutione, Patrum item institutis, tum ipsis imperatorijs legibus adducti, ed-
 icimus; vt ne quid seruilis operis sacris ijs diebus, qui sanctę matris Ecclesię
 instituto coluntur, fiat; ne quidquam denique, quod in illis agi, geri, fieri ve
 non liceat.

Prosequutio prædictorum, & festorum dierum sæpe Populus
 admonendus est. Cap. III.

ET quoniam in ijs, quę sequuntur, maxime peccatur, hac nominatim
 vetamus.

Ne ijs diebus nundinæ, emptoria, mercatusve agantur; ne quidquam
 præterea fiat, exercenturve, quod ad earum nundinarum, vel mercatus appo-
 ratum pertineat, etiam si in diem proximè sequentem, illę cadant.

Ne contractus ulli, cuiusvis generis sint, neve ullarum rerum executiones fiant, nisi cum iure nominatim permixtum est.

Ne collectæ, tale æve in oppidis, pagis, vicis, vt ex deprauata consuetudine quibusdam locis factum est, festis diebus exigantur, præsertim quo tempore, vel sacra fiunt, vel concio habetur, vel processiones, vel alia divina officia celebrantur, vel scholarum doctrinæ Christianæ exercitationes aguntur. Nec vero villo præterea vnquam die in Ecclesia, in Cæmeterio, atriore Ecclesiæ illa exigi liceat.

Ne libri imagines, signa, & alia id genus vsquam venalia proponantur, aut circumferantur.

Ne quæ ad aleæ lusum pertinent, neque larvæ itidem, nec vestes ad personatorum hominum usum vendantur, locentur ve.

Ne quæ res, ad vitam necessaria, vendi licet, illæ prope Ecclesiis, earumve conspectu venales proponantur.

Neque earum ipsarum rerum præter quam panis, à sole, aut pluvia defendendi causa, in foro, locisve publicis, tentoria, rastrave sint, quibus illa exponantur.

Neque earundem rerum occasione, causare, officina aperte villo modo sint; sed earum ostiolum paruulum patens sit, licet, reliqua omni parte clausa.

Tonsoribus præterea, pistoribus, sutoribus, calcearijs, alijsq; eiusmodi, & reliquis item opificibus, quibus præscribi oportet, certa regulæ præscribantur, ne deinceps dierum festorum cultum violent, in quo maxime peccare plerique solent. Quoniam autem vsu iam hac in diæcesi, nimis compertum est, deprauatis his temporibus, & moribus, ad choreas, tripudia, saltationes, & id genus alia nunquam ferè conueniri sine multis; & ijs quidem grauissimis, Dei offensionibus, idq; cum obturpes cogitationes, obscæneq; dicta, inhonestas actiones, morum corruptelas, & perniciosas ad omnia opera carnis illecebras, illis perpetuo coniunctas; tum propter cades, rixas, dissidia, stupra, adulteria, aliaq; mala plurima, inde consequentia, quam sæpissime: his tot offensionum, & peccatorum seminarijs locum dari, ijs præsertim diebus, qui dies propitiationis sunt; & ijs ipsis diebus fideles plerisque nefarijs istis Satanæ blanditijs illectos, à diuinis officijs, religiosis supplicationibus, lectionibusq; à sacris abduci, auertiq; rudes à percipiendis fidei rudimentis, aliosq; ab alijs Christianæ pietatis officijs, in qua eo tempore religiosè incumbendum est, abstrahi, & amoueri; hoc certe grauissimum est in conspectu Dei; & Ecclesiæ quare festis ijs diebus saltem horis, quibus diuina celebrantur officia, interdiciamus, ne saltationes, tripudia, choreæ ducantur, aut fiant.

Vt autem hæc omnes de festorum cultu leges, ab omnibus seruentur, contra eos, qui non paruerint, Episcopus agat pænis, & alijs item remedijs arbitrio suo.

Festis diebus Sacrosancto missæ sacrificio fideles omnes intersint.

Ut verò ijs dies omni pietate, & religiosius colantur; hæc crebro popu-

lum Parochi, & Concionatores admoneant, atque hortentur, ut illorum dierum tempus, quod Deo, eiusq; cultui debetur, in ijs actionibus totum consumant, in quibus sanctè consumendum est.

Ut concionem mane, & sacram lectionem à prandio ubi explicari solet, audiant.

Ut diuinis Vesperarum presertim officijs presentes, piè, religioseq; adsint.

Ut in Christianæ doctrinæ rudimentis, ac praeceptis, vel percipiendis, vel recolendis versentur.

Ut in operibus etiam, officijsq; pietatis se exercent, egros homines visitando, merentes, piè consolando, & alia eiusmodi præstando.

Ut denique ab illis actionibus, unde omnis peccandi materia, atque occasio existit, feriat in ea opera incumbant, ob quæ sunt illi sacri instituti dies.

Episcopi igitur cura sit, ut Litaniarum processiones, vel Orationis, aliarumq; Christianarum virtutum exercitationes instituerent; in quibus perfectos dies occupati fideles, abducant se à prophanis actionibus.

Quid pro festorum dierum cultu populo prohibendum, & suadendum. Cap. IIII.

Probibeat verò diligenter Episcopus, atque omnino efficiat, ut non modò saltationes, & choreæ, ut supra; verum etiam ne commestationes, in honorem sanctorum ludi, aliq; ve prophanæ actiones, ab eorum festorum dierum, & piorum institutorum cultu alienæ, ullo quouis modo, etiam illorum pretextu, occasione ve introductæ, publicè ijs ipsis diebus fiant.

Studeat etiam Episcopus, ut quo tempore in Septuagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ hebdomadis Ecclesia mater, & officiorum ritu, & Hymnis, Canticisq; fidelium mentes ad mœstitiam, atque ad pœnitentiam excitantibus, & omni denique tum vestimentorum, tum aliarum rerum apparatu populum Dei instruit, ac præparat tot ante diebus ad sanctè recolendam Christi Domini passionem, & crucem; eo potissimum tempore fideles, sibi in curam traditos, spectacula, ludos scenicos, & alia, quæ gentilitatis speciem præferunt, tum præsertim morum corruptelis introducta, illa ipsa tanquam à Sanctissimis Ecclesiæ institutis abhorrentia, omnino fugientes, ad pietatis Christianæ studia, & ad orationem attentiores sint, proposita omni Christianarum actionum exercitatione.

Vigilia, & dies festus Parochiæ tutelaris Sancti, & eius vita qualiter, à Parocho, & subditis obseruanda, & recensenda. Cap. V.

Quo religiosus incola Viciniisque Parochiæ festum diem colant, illius Sancti, sanctæve cuius patrocinio Parochialis Ecclesia dicata est, cohortationibus agat Parochus, ut pridie eius diei illi sanctè ieiunent,

animo piè repetentes tum ieiunia, tum religiosas alias eius sanctarum virtutum exercitationes: quarum meritis in cœlum ille vocatus, cum sempiterna gloria perfruatur, pro charitate, qua abundat eorum, quorum salutis patrocinium suscepit; preces Deo offerat, ieiunia item, & lachrymas. Tum idem illos admonere, atque vehementer in Domino cohortari non desistat, ut pietatis Christianæ officijs, sanctis operibus deuotaq; veneratione sancti illius diem festum colant; utq; ab omni seruili opere abstinere studeant.

Eodem præterea die sancti, qui Parochi & patronus est & custos, quò ad illius imitationem magis fideles inflammentur, id Parochis præstet, ut peracto Vesperarum officio, cum frequentior in Ecclesia populus adest, aut ipse, aut alius in suggestu, aliove loco superiori, de libro, quo illius vita, verè expressa continetur, res eius sanctæ, admirabiliterq; gestas, religiosæ vitæ institutiona, morum disciplinam, pietatis studia, virtutes pronunciet.

Diebus festis qualiter à foro Iudiciali etiam in criminalibus desistendum sit. Cap. V I.

Quo tempore ad salutem animæ, toto corde, totaq; mente, atque omni Christianæ pietatis officio incumbendum est; in iudiciali foro iunc aditus patefieri non debet ad iudicia, ad lites, & ad causas, quibus sæpè distrahuntur homines à pietatis officijs: nè aliquando Isaia Prophetæ illis vocibus nos Dominus grauissimè arguat; Ecce in die Ieiunij vestri inuenitur Voluntas vestra, & omnes debitores vestros repetitis: Ecce ad lites, & contentiones ieiunatis. Quare ne Quadragesimæ diebus, id quod & Liberij Pontificis Max. & Concilij Triburiensis Canone sancitum est, in aliquo foro, mane, quo tempore Missæ sacro, diuinis officijs, & verbi Dei predicationi Christiani homines interesse potius oportet, ius dicatur, aut iudicia exerceantur.

Rei, ne festis diebus, diuino cultui dicatis, torqueantur; si modò criminis atrocitas, aliud non postulet.

Iter facturis die festo prius Missas quando audiat. Cap. V I I.

Ne quis diebus Dominicis, festisq; ex Vrbe, oppido, aliove loco, cum iter facturis est, ante discedat, quàm Missa sacrificio interfuerit, nisi ad eum locum proficiscatur, vbi in tempore interesse possit.

Diebus festis, nè iter suscipiant Ecclesiastici, nisi ob necessariam causam. Cap. V I I I.

Ecclésiastici verò homines, quicumque sint, & ij præsertim qui diuinorum officiorum celebritatibus in choro adesse debent, videant, atque adeo caueant, nè sacris illis diebus, quos in Dei laudibus, religiosisq; pietatis officijs, & in Ecclesia potissimùm à Clero consumi oportet; iter nisi ob vrgentem causam suscipiant; ut hoc etiam eorum exemplo excitati fideles, sacris illis diebus à diuinis officijs opere itinerario non auocentur.

Primo Maij festo spectandæ, ludicræq; arbores ne erigantur; sed pro
ijs, quæ pieras exerceri debeat. Cap. I X.

Calendis Maij, qui dies sanctorum Apostolorum Philippi, & Iacobi
solennitati consecratus est, eum prauum vsu in diæcesi nostra retine-
ri adhuc ad nos perlatum est; vt incise arbores frondescentes, per Vr-
bem, oppida, vicos, & pagos in plateis, ac truijs ludibundo spectaculo eri-
gantur.

Id porro graue, atque eiusmodi esse animaduertimus, vnde pestiferum
quoddam seminarium existit, non paucorum malorum, cum quidam homi-
nes illius ridicula actionis cupiditate, atque voluptate prolapsi, Missæ sa-
crificio adesse, eo die festo, perniciosè negligent; tum arbores alienas, sape
in prædijs Ecclesiasticis confitas, surtim per vim, atque iniuriam præci-
dant; Hinc illa manant conuitia scilicet, rixæ, contentiones, iniuriæ, odia,
inimicitie, & aliquando cades. Accedit præterea tum vulgi clamor, tum
bellicorum instrumentorum vehemens strepitus, quo diuina officia, sacræ ve
conciones Valde perturbantur, & commestationes deinde, & compotatio-
nes fiunt; quibuscum ebrietates, obscæne ve dicta, inhonestæ actiones, perni-
ciosa ad omnia opera carnis illecebræ, & alia plurima mala perpetuè con-
iuncta sunt, non sine nominis Christiani iniuria. Nos igitur, & sacrorum
Canonum iure, & sacrosanctis sanctionibus, & Concilij in primis Tridenti-
ni decretis, quibus corruptelas, à pietatis Christianæ vsu, & à dierum festo-
rum præsertim cultu alienas, omni pastoralis vigilantia officio tolli iussum
est, & nostræ etiam curæ, officijq; munere adducti, tantæ, tamque publicæ
offensioni occurrendum censuimus. Quare Episcopus tum pænis, quouis iure
sancitis, in eos animaduertat, qui in ea occasione diem illum festum, vel ope-
re seruili, vel alia actione, illius rationi, sanctitatiq; aliena, violarint; tum
præterea expositis grauissimis peccatis, & commostratis detrimentis, ac
damnis, quæ plurima inde animæ, corporiq; eueniunt, fideles sibi in cu-
ram traditos, à re illa perniciofa, quæ tanquam gentilitiæ superstitionis spe-
ciem quandam exhibet, omni officio reuocare studeat ad omnes partes re-
ligiosi cultus, quo eorum Apostolorum dies festus illis Calendis coli, san-
ctificariq; debet. Ac proinde quidem abiectis illis ludibundis spectacu-
lis, quæ turbulenta illa præcisarum arborum electione, voluptuario quodam,
prophanoq; clamore, ac multiplici strepitu agebantur, fideles pietatis ope-
ra diligentius amplexi, cum diem festum de Ecclesiæ more celebrent, Hym-
nis, canticis, supplicationibus, processionibus, alijsq; sanctè agendi officijs.
Arborum præterea loco, excitati imitatione sancti illius Apostoli Philip-
pi, qui pro Dei gloria cruci affixus est, Sacrosanctam arborem crucis, in
qua auctor humanæ redemptionis pependit Christus Dominus, tantò religio-
sius locis conspicuis publicè erigant, quantò inutilius, olim prophanas eas
arbores frondescentes erexerint.

Seff. 25.
de inuo-
cat. & ve
ner. sanc.
& alib.

Atque in omni re hac efficienda, atque exequenda Episcopus, si quando vsui erit, magistratum etiam laicorum, auxilium, opemq; implorabit, prout expedire censuerit.

Quibus diebus festis, & qualiter sint ornanda Ecclesia. Cap. X.

Sicut in anniuersarijs solennitatibus, sanctioribusq; celebritatibus festiuus canimus laudes, sollemniusq; Ecclesiastica celebrantes officia, modulamur organis, pretiosioriq; vestium apparatu induimur; ita diligentes nos domus Dei decorem, & locum habitationis glorię eius, curare debemus, vt quo spiritualis letitię nostrę manifestiora signa demus, diuinorum beneficiorum, quę ijs potissimum solennitatibus recolimus, memoria excitati, templa etiã ornatiõra, quã alijs diebus, appareant, tum ad augustiorem cultum, tum ad fidelium consolationem. Itaq; Die Natali Domini, & reliquis quatuordecim cęp festis diebus, in Epiphania, Pascha Resurrectionis, in Ascensione, tribus Pentecostes diebus, in solennitate Corporis Domini, festoq; die Sancti Patroni, Ecclesiarum Cathedralis, Collegiatarum, Parochialium præsertim insignium, curet præfectus vniuscuiusque Ecclesię pro locorum ratione, proq; facultatibus, vt ianna, quemadmodum veteris instituti est, vsuq; Romano comprobati, & à beato Hieronymo laudati, frondibus etiam ornentur, prout tempora tulerint; tum parietes interiores, atque intercolumnina, peritromatis, aulais, tapetibus, sacrarumq; imaginum tabulis exornata sint. Quo in apparatu, ornatuq; sacrę imagines, etiam in ipsis foribus adhibeantur. Insignia verò & alia prophana absint.

Hebdomadę dies non planetarum nomine, sed feriarum, & sub earum numero describantur. Cap. X I.

Ratio. di
uin. off.
lib. 8. c. 5.
nu. 2.

Hebdomadę dies, antiquato gentium, à fide Christiana abhorrentium more, non Stellarum errantium Luna, Martis, Mercurij, Iouis, Veneris, & Saturni, nominibus, sed ferię appellatione, & distinctione nominari Sanctissimus Pontifex Silvester decreto sanciuit. Quod cum non sine multo pluri ratione ab eo institutum sit, id Episcopus curet, vt omnis & ecclesiastica actio, qualis, qualis sit, quę vel in synodis diœcesanis, vel sacerdotibus, clericalibusve conuentibus, vel in Canonicalibus capitulis, vel in foro Episcopali, vel vlllo alio loco, temporeve celebretur, non dierum, qui illarum Stellarum appellationem, adhuc etiam vulgo retinent nomine, sed feriã distinctione, & ordine recte notetur.

Dies festus Sancti Barnabę colendus. Cap. X I I.

Dei munerere beneficioq; cum Ecclesia Mediolanensis prædicatione Sanctissimi Apostoli, Barnabę primùm fidei mysterijs imbuta, tum alię plerq; huius Prouincię Ciuitates Euangelij lumine illustratę, causam omnem festi illius diei, præcipuè colendi habent. Quamobrem dies eius Natalis, qui est tertio Idus Iunij, vt de more aliorum dierum festorum, qui à

Clero,

Clero, populoq; ex praecepto coluntur, piè & religiose sanctificetur Episcopus curet.

Liber, in quo Ecclesiarum dies festi, indulgentiaq;, & populorum solennes concursus; & si qui abusus extiterint, describantur; habendus. Cap. XIII.

Quo religiosus in vnaquaque vicinia, tam Urbis, quam diœcesis, dies festi colantur, & sanctificentur, Episcopus certum librum constituat; in quem à Cancellario, cum omnes, singuliq; dies festi Parochiales, alijve, qui vbiq; in vicinia aliqua, vel Urbis, vel diœcesis vniuersè, sigillatim ve aguntur, tum reliqui etiam dies rectè, atq; ordine referantur, quibus indulgentiæ Iubilei, alteriusve celebritatis causa ad Ecclesias concursus esse solet. Quo libro deprauati præterea mores, abususve notentur, si qui illis celebritatibus, esse in ijs ipsis vicinijs solent. Atq; ijs quidem diebus exscribendis Episcopus ad cognitionem certam Parochos singulos adhibeat; quorum etiam officium sit, si qua noua Indies Indulgentia Ecclesijs suis accesserit, si qua ve alia celebritas, causa ve denuò inciderit, quamobrem populi concursus in Parochiali vicinia ad aliquam Ecclesiam fiat; de ea Episcopum certiorum fatere, vt illa, quæcunq; sit, in eundem librum referatur.

Liber idem Episcopo quando. & quare deferendus; & propterea qualiter populus admonendus. Cap. XIII.

Porro eum ipsum librum accuratè exscriptum, notatis mensibus, & diebus, quibus præcipuè illæ celebritates singulis in vicinijs, locisve aguntur, Episcopus ad se in singulos menses afferi iubeat; vt, cum vniuscuiusq; regionis, atq; adeo pagi, loci ve celebritatem certo die agi prospexerit; de illius sanctificatione, cultuq; literas etiam pastorales opportunè scribat; tum aliam præterea omnem diligentiam eo nomine adhibeat. Ex ijs verò literis, officijve Populus, clerusq; monitus, vsq; adeo Parochorum studijs etiam adiuuentur, vt, & vitæ Sancti, quem præcipuè veneratione colit, exempla ad imitandum, & Episcopi monita paterna, & decreta quoq; nostra eo de genere ad exequendum, sibi planè proponat: sicq; à morum corruptelis, quas praua consuetudo introduxit, in festorum dierum sanctificatione abstineat.

Qualiter anniuersarius baptismi sui dies à quolibet pijs operibus recolendus, & à parentibus etiam notandus.

Cap. X V.

Religiosi instituti olim fuit, diem baptismi quotannis à fidelibus piè celebrari; id quod Sanctus Gregorius Nazianzenus aliquando ostendit. Quæ sanè institutio cum ad pietatis Christianæ cultum, piamq; morum

disciplinam

disciplinam non parum adiumenti, in primis adiutrice Dei gratia afferre possit: eam in usum revocari vehementer in Domino cupimus. Itaq; Parochus, & confessorius, prout occasio tulerit, cohortationis officio in id incumbant, ut fidelium, quorum curam gerunt, unusquisque quo die baptizatus est, quotannis ardentiori prece, eleemosyna, si per facultates potest, omniq; charitatis opere atq; officio, spiritualisq; gaudij celebritate; recolat, memor se chyrographo damnationis deleto, hereditatis celestis participem in Christo Domino factum esse. Qua in cogitatione cum semper aliàs, fereq; in singulos dies, ut beatus Chrysostomus monet, tum eo potissimum die sanctè sese excitet ad præclaram illam sponsonem, & Christianam professionem, quam in sacro lauacro per sponsores solenniter edidit. Repete, inquit, Sanctissimus Pater Ambrosius, quid interrogatus sis, recognosce quid responderis. Renunciasti Diabolo, & operibus eius; Mundo, & luxuria eius, ac voluptatibus. Memor esto sermonis tui, & nunquam tibi excidat tuæ series cautionis. Parentum cura sit, diem ob eam causam notare, quo eorum filius Christo renatus est, ideoq; Parochus cum baptizaverit moneat etiam, ut id ab illis fiat, præter scriptionem, quam ipse eodem genere in Codice statum Parochialem referre debet. Baptismi verd dies, qui solenni illa abrenuntiationis sponsonem, professionesq; insignis est, ad omnè pietatis exercitationem, usumq; non pompis sæculi, non conuiuiorum apparatus, non luxu, non operibus tenebrarum, cum dies lucis sit, celebretur, sed sanctæ charitatis erga Deum, etgaq; proximum officijs.

DE TESTIBVS. Tit. IX.

Quot, & quales testes synodales ab Episcopo deligendi.

Cap. I.

V testium Synodali munus, sicubi intermissum est restituitur, atq; non nomine solùm, sed certis officij partibus, rectè per eos geratur, quibus in synodo, vel provinciali, vel diæcesana committetur, hæc de illis eorumq; officio statuimus.

Primò viri Ecclesiastici ætate, moribusq; graues, prudentes, ac virtutum Christianarum studiosi, & spiritalis vitæ amantes, ab Episcopo è diæcesi sua septem, pluresve prout expedire viderit, testes synodales deligantur.

Quo in officio meminerit Episcopus pænæ in Concilio Lateranensi ab Innocentio. III. sancitæ, si in diæcesana synodo nullos synodales testes nominarit.

Qui ab Episcopo in ipsa diæcesana synodo iurati, allatis sanctorum pignoribus sanctè spondeant, ex formula verborum supra præscripta de iure iur. c. 5. muneris sui partes infra constitutas, se executuros esse.

c. Episc.
35. q. 6. &
ca. 6. inferius
citas
to. Concilii
hoc
Lateran.
celebratum
fuit
an. 1215.
positus
est i. To.
4. Conciliorum
pænæ
vero
in c. 6. tit.
de Concilii
Provinc.
in
eodem
Conci.

Electus